

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallennettu versio.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Puukko, S. 2018. Luovan alan yrittäjät ovat sitoutuneet paikallisuuteen. Kaleva 14.5.2018, 32.

Luovan alan yrittäjät ovat sitoutuneet paikallisuuteen

Tutkimuksemme ovat osoittaneet luovan alan kasvavan vauhdilla myös Pohjois-Suomen alueella. Jopa 740 uutta työpaikkaa odotetaan syntyvän juuri luoville aloille, myös kansainvälisen myynnin odotetaan kasvavan yhä voimakkaammin. Merkittävintä kasvu on juuri Pohjois-Pohjanmaan alueella.

Creative Momentum -hanke on tukenut luovan alan yrittäjiä ja osajia kansainvälistymisessä tarjoten uusia työkaluja, koulutusta ja verkostoja oman yritystoiminnan kehittämiseen harvaan asutuilla alueilla.

Tutkimuksen avulla pyrimme lisäämään tietoa luovien alojen taloudellisesta merkityksestä sekä vaikuttamaan alueelliseen ja kansalliseen päätöksentekoon Pohjois-Suomen lisäksi Irlannissa, Pohjois-Irlannissa, Islannissa ja Ruotsissa.

Tutkimusta on tehty Galwayn yliopiston ja Lapin ammattikorkeakoulun yhteistyönä. Aineistoa on kerätty haastatteluiden sekä verkkokyselyn avulla. Lisäksi tutkimuksessa on hyödynnetty olemassa olevaa tilastotietoa.

Luovien alojen joukkoon kuuluu erilaisia yrityksiä taiteiden, käsityön, muotoilun sekä median ja teknologian aloilta. Niiden määrittely on kuitenkin melko vaikeaa, koska toimiala muuttuu jatkuvasti ja uusia yrityksiä syntyy myös toimialojen, kuten esimerkiksi matkailun ja muotoilun rajapinnoille.

Pohjois-Suomen luoville yrityksille ominaista on vahva sitoutumi-

YLÄKERTA

SAILA PUUKKO

Saila.Puukko@lapinamk.fi

"Yhteiskunnallinen aktiivisuus on myös tapa tuoda kulttuuria ja luovaa alaa paremmin esille alueella."

nen paikallisuuteen, sillä jopa puolet hyödykkeistä ja tarvikkeista sekä 78 prosenttia henkilökunnasta on paikallista. Katse on kuitenkin yhä tiiviimmin kansainvälisyydessä.

Pohjoinen Suomi alueena nähdään erityisen positiivisessa valossa. Elämänlaatu ja luonto nähtiin tärkeimmäksi syyksi yrittää ja työskennellä pohjoisessa. Ympäristö nähtiin myös tärkeänä osana pohjoista liiketoimintaa, josta voitaisiin viestiä entistä näkyvämmiin yhtenä tärkeimmistä kilpailuvalteista. Erityisen tärkeää tämä olisi osaavan työvoiman valuessa pääkaupunkiseudulle.

Huomionarvoista on, että ala on hyvin nuori toimiala, miltei puolet

yrityksistä (43 prosenttia) on toiminut alle viisi vuotta. 14 prosenttia yrityksistä on ollut toiminnassa alle vuoden. Mahdollisesti osataan tämän vuoksi useat luovan alan yrittäjät tekevät myös muuta palkkatyötä oman yritystoimintansa lisäksi. Muu työ voi liittyä esimerkiksi opeukseen ja koulutukseen. Yritykset ovat myös hyvin pieniä - mikroyrityksiä. Keskimääräinen luovan alan yritys työllistää noin neljä henkeä, mutta käytännössä useimmat toimivat yksinyrittäjinä.

Luovien alojen osajat ovat hyvin joustavia ja tarvittaessa valmiita muuttamaan toimintansa suuntaa nopeastikin. Yrittäjien sukkulointi erilaisissa työtehtävissä laajentaa myös yrittäjien osaamispohjaa ja synnyttää moniosaajia. Osaamista tarvitaan kuitenkin vielä, erityisesti kansainväliseen vientiin.

Positiivista on, että kaksi kolmesta tekee myyntiä ulkomaille jossain vaiheessa yritystoimintaansa. Ajanhallinta sekä markkinointi koettiin myös haasteiksi oman yritystoiminnan kehittämisessä.

Aikahaasteista huolimatta luova ala on yhteiskunnallisesti valveutunut, sillä yli puolet (57 prosenttia) vastaajista ilmoitti osallistuneensa vapaaehtoistoimintaan. Vapaaehtoistyö liittyi luonnollisesti luovan alan toimialoihin ja oli projektiluontoista, kuten erilaiset elokuvaan ja musiikkiin liittyvät tapahtumat. Yhteiskunnallinen aktiivisuus on myös tapa tuoda kulttuuria ja luovaa alaa paremmin esille alueella.

Keskeisenä ongelmana nähdään edelleen rahoituksen saatavuus.

Alan muuttuessa jatkuvasti on moni yrittäjä useamman toimialan rajapinnalla. Rahoitusmalleilta edellytetään siis yhä enemmän joustavuutta.

Yrittäjät kaipaavat edelleen tukea myös uuden henkilöstön palkkaamiseen. Tämä olisi erityisen tärkeää yksinyrittäjille kasvaa ja tehdä kaupaa myös ulkomailla.

Pohjois-Suomen luovia aloja tulisi nostaa esiin merkittävänä osana pohjoista liiketoimintaa. Pohjoisen luovan alan osajat ovat oman ympäristönsä tuotteita ja siten tärkeä osa esimerkiksi matkailun markkinointia. Verkostojen tärkeyttä ei voi olla painottamatta liaksi.

Pohjoisen markkina-alueen ollessa hyvin suppea laajentuminen kansainvälisille markkinoille mahdollistuu esimerkiksi digitaalisten yhteyksien avulla, jotka alueemme yrittäjien arvioiden mukaan ovat erityisen hyvät.

Yhteistyö paikallisen teollisuuden kanssa olisi myös asia, jota voitaisiin tukea entistä tehokkaammin.

Viestiä luovan alan potentiaalista on siis vietävä myös teollisuuden eri sektoreille. Tämä voisi osaltaan kasvattaa luovan alan voimaa, houkutella lisää osajia ja tuoda taloudellista varmuutta alueellemme.✕

Saila Puukko on projektipäällikkö Lapin ammattikorkeakoulun Creative Momentum -hankkeessa. Creative Momentum -hanke tarjoaa tukipalveluita aloittaville ja jo toimiville luovien alojen pk-yrityksille Pohjois-Euroopan harvaan asutuilla alueilla.